

Kedves Testvérek!

Timóteus Krisztus jó katonája, erre emlékezteti Pál, ezzel a képpel bátorítja a vezetőt, a keresztyén embert, a másokért is felelős embert. Erről volt szó az ezelőtti versekben. Ezt olvassuk néhány verssel ezelőtt: „*Igaz beszéd ez: Ha veled együtt haltunk meg, veled együtt fogunk élni is. Ha túrunk, veled együtt fogunk uralkodni is. Ha megtagadjuk, ő is megtagad minket. Ha hűtlenek vagyunk, ő hű marad, mert önmagát meg nem tagadhatja.*” (2Tim 2, 11-13)(...) „*Ezekre emlékeztess és Isten színe előtt bizonyosságot téve kérd őket: ne folytassanak haszontalan szóharcot a hallgatók romlására.*”

I. MILYEN JÉZUS JÓ KATONÁJA?

A 2. fejezetben Timóteus Pál Krisztus jó katonájának nevezi. Ebben a gondolatkörben mozgunk, amikor felhívja a mostani textusban a figyelmét, mit kezdjen a tévitanítókat. Mire van szüksége, hogyan lehet jó katona? Hat dologra az Ige szerint.

- **Erőnlét.** Tegyük fel a kérdést magunknak: Min alapul az életed, vitalitásod, egészséged? Fontos felszólítás a 2. fejezet elejéről: 2,1: Erősödjél meg a kegyelemben... A megerősödés mellett az erögazdálkodás is szükséges: nem elegyedni nem fontos dolgokba... (2Tim 2,4).
- **Felkészítés a harcra:** milyen lesz a harc? Krisztussal együtt feltámadunk, de meg is kell halni, szenvedni kell: a harc előre láthatólag szenvedést is jelent
- **Állóképesség:** kipróbált emberként kell küzdeni, ami tapasztalatokat, megerősödést is jelent
- **Lelkület:** a józanság, amit az 1. fejezetben hangsúlyoz Pál: a jó katona hideg fejjel hoz döntéseket, megőrzi józanságát.
- **Stratégia:** erre is szükség van, ami jelent...? Konfliktuskezelést, erögazdálkodást, bölcsességet: mibe menjünk bele, mi elől térjünk ki?
- **Emlékeztess másokat is,** készíts a harcra: Ne folytass haszontalan szóharcot. Vannak tévitanítók, akik veszélyesek, terjed, mint a rákos fekély

Nem sodródás, önfegyelem, önmegtartóztatás, küzdelem, odaszánás, éberség, szolgálat. Fontos dolog ugyanakkor, hogy Timóteus nem azért katona, mert van ellenség. Nincs szüksége ellenségre ahhoz, hogy katonaként lássa magát. Ez azért van, mert ő magát Isten gyermekeként a nagy történet fényében látja.

II. NÉGY FONTOS KÉRDÉS

Tegyük fel most négy kérdést, ami segít közelebb kerülni a szakasz megértéséhez.

1. Mi a szóharc?

A haszontalan szóharc vetélkedő, versengő vitát jelent. Olyat, amiből valakinek mindenképpen nyertesnek kell kijönnie, amiben bizonyos érvelési képességek, előadóképesség ütközik, sem mint a valódi igazság. Egyáltalán nem biztos, hogy az emberek valóban az igazságra kíváncsiak, inkább valamire, ami jól beilleszthető a jelenlegi meggyőződésük rendszerébe. Az volt a helyzet Timóteus korában, hogy ahogy terjedt az evangélium és sorra jöttek létre a kis keresztyén közösségek, megjelentek azok a tanítók is, akiknek a fő céljuk nem az volt, hogy az embereket Istenhez vezessék, hanem az, hogy megnyerjék az emberek támogatását, népszerűsége és vagyonra tegyenek szert. Ennek érdekében elferdítették az evangéliumot, igyekeztek a hallgatóság szája íze szerint beszélni, hogy a mondanivalójukat kedvezőbben fogadják az emberek. Magukat tették tehát előtérbe az evangélium rovására és egymással, illetve az igaz tanítókkal versenyezve próbálták megnyerni a hallgatóságot maguknak. Mindez azonban a hallgatóság romlására ment, ugyanis egyrészt sokakat összezavartak, akik már korábban hallották az igazságot, másrészt sokakhoz pedig nem jutott el a lényeg. Kálvin János ezt mondja erről a kérdéstről: „*Jegyezzük meg először, hogy tisztán csak amiatt hibáztatja azt a tanítást, mert semmit sem használ. Mert nem kíváncsiságunkat akarja az Isten kielégíteni, hanem hasznosan tanítani. Félre tehát minden-féle okoskodással és sutba velük, amelyek semmiféle építéssel nem járnak!*”

2. Mire szólítja itt fel Pál Timóteust?

Ezt olvassuk: „Igyekezz kipróbált emberként megállni Isten előtt, mint aki nem vall szégyent a munkájával, hanem helyesen fejtegeti az igazság igéjét.” (15.v.)

Van három szó, aminek jó ismerni a jelentését, jelentésárnyalatait:

Igyekezz = akaratlagos döntéshozatalt jelent, azaz ne csak próbálkozz, hanem köteleződj el

Kipróbált = Ez egy kohászati kifejezés, ami idiómává vált a következő fogalom kifejezésére: "tesztelni a célból, hogy elfogadható-e", egy olyan metafora, ami megerősíti, hogy valami eredeti-e

Helyesen fejtegeti = Ez egy olyan melléknévi igenév, ami azt jelenti, hogy "egyenesen vágni". Ezt általában utépítéseknel, barázda szántásnál, vagy kőházépítésnél használták. Ezt a kifejezést metaforikusan arra használták, hogy egyenes vonalat vágni. Isten Igéje egyenes (igaz) ösvény az igazságra. Az "egyenes" szó egy ÓSZ-i kifejezés, amit a "folyami nád" szóból származtatnak, amit arra használtak, hogy falaknak, utaknak, stb. az egyenességét megerősítsék vele. Az Ószövetség Istenre használta ezt a kifejezést, hogy a saját jellemét leírja vele. "Igaznak" vagy "helyesnek" fordítják. Isten az a mérce vagy standard, ami által minden mást elbírálnak. Az apostoli igazság visszatükrözi Isten jellemét; az apostoli életstílus visszatükrözi Isten jellemét. A hamis tanítók mindkettőben megbuknak!

Mire buzdítja tehát az apostol? Arra, hogy ne engedjen a csábításnak, maradjon meg az evangélium igazsága mellett akkor is, ha az szenvedéssel jár, akkor is, ha mások tanítása nagyobb népszerűségnek örvend. Ne menjen bele semmilyen versengésbe, hanem tudja, hogy mi az igazság és ahhoz ragaszkodjon.

3. Honnan tudjuk, hogy mi az igazság?

Beleütközünk abba a témába, amibe még sokszor fogunk, és amivel lehet, mi is küzdünk. A jelen terjedelem nem teszi lehetővé, hogy körüljárjuk teljesen, de azt tisztáznunk kell, hogy amikor Pál Timóteust az igazsághoz való ragaszkodására, az igazság hirdetésére buzdítja, nem a saját elgondolásaira, valamilyen hagyományokra utal.

- Amiről itt szó van, az az Ige igazsága nem embertől van, hanem Istentől. És ezért ahhoz, hogy ezt megismerjük, kapcsolatban kell lennünk Istennel, meg kell ismernünk Őt, hogy tudjuk, hogy mi a neki tetsző és mi az, ami nem. Ebben komoly szerepe van a Biblia megismerésének, hiszen ott van leírva, hogy milyen Isten, mit tett értünk, s milyenek vagyunk mi, emberek. Az igazság tehát az Igére támaszkodik, az alapja a lényeg, amiről az előbb szó volt. És még valami: Jézus azt ígérte, hogy miután Ő visszatér az Atyához, elküldi nekünk a Szentlelket, aki elvezet minket a teljes igazságra. Szóval nem vagyunk egyedül, mikor az igazságot keressük.
- A helyzet, hogy korunkban az igazság szubjektívizálódott, relativizálódott és mindenki birtokolni igyekszik azt. Az is ijesztő, ahogy bizonyos emberek, vezetők abszolút igazságnak kiáltják ki ugyancsak a saját meggyőződéseiket- ezzel leuralva másokat. Vigyázzunk tehát és legyünk alázatosak, hogy ne essünk a nagyok hibájába.
- Hadd használjak most egy képet, egy sajátos megközelítést arra, mi az igazság. **Az igazság: a Nagy Történet fényében látni mindent: a világot, ami történik, amerre tart minden.** Erről beszél a Biblia, és ha ez az igazság, akkor az sok minden kérdést más fényben tüntethet fel...

4. Hogyan lehet megkülönböztetni az igaz és a hamis tanítókat?

Kit érdemes követni, kire érdemes hallgatni? Pál „szentségtelen, üres fecsegők”-nek nevezi a szóharcot folytató tévtanítókat. A levél korábbi részében arra buzdítja Pál Timóteust, hogy a jó katonához, a szabályszerű versenyzőhöz vagy a fáradozó földműveshez legyen hasonló. Kitartó legyen és hűséges a megbízójához, Istenhez. Tehát a tanítók megkülönböztetésénél fontos a tanító viselkedése. A Lélek gyümölcse (szeretet öröm, békesség, türelem, szívesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás) vagy a test cselekedetei jellemzik inkább (például féltékenység, harag, önzés, széthúzás, irigység, részegeskedés)? Illetve: mi a tanításának a célja? Isten dicsősége vagy a saját dicsősége?

Arra érdemes hallgatni, aki Jézushoz visz közelebb, mert Jézus halálában látszik meg, hogy kicsoda az ember és kicsoda az Isten. Fontos, hogy az igazság nem feltétlen jóleső; a jóleső pedig nem feltétlen igazság.

A tévtanítók népszerűek, sokszor viszont alattomosan, destruktívan, akár titokban terjed a tanításuk. A 17.vers a rákos fekély kifejezést használja. Nem egyértelmű, mindenképp egy elburjánzó, oda nem illő dologról van szó, de inkább egy nem gyógyuló sebet, elburjánzó kinövést érthettek alatta, nem egészen a ma „rákos betegségként” nevezett kórt.

Meg is nevez két ilyen embert: **Himenaiosz és Filétosz** Azt tanították, hogy a feltámadás már megtörtént. Itt arra gondoltak, hogy ha egy ember megtér, akkor a lelke feltámad a halálból és ez a feltámadás. Tehát ez a tévtanítás azt jelenthette, hogy az újjászületést azonosították a feltámadással. A test nem fog feltámadni. Ez feltehetően hellenista hatás, amely elképzelhetetlennek tartotta a romlandó test feltámadását, tovább élését. A tévtanítás lényege, hogy keveri az evangéliumot és filozófiát, beillesztve az evangéliumot az uralkodó filozófiai keretbe.

Az igazság, hogy ahogy Jézus Krisztus feltámadt testben, úgy mi is testben fogunk feltámadni. Himenaiosz és Filétosz tanításából az következik, hogy nincs feltámadás a testi halál után. Pedig ez reménységünk.

III. MIRE HÍV MINDEZ MINKET?

1. Fel kell tennünk a kérdést: mennyire érzed magad kipróbált embernek a hitedet, istenkapcsolatodat illetően? Ezt nem mások számára kell bizonygatni, hanem igazán Isten előtt, Neki kell számot adni, ő látja az életedet, az utadat. S lehet, a jelen helyzetben épp túlélni próbálsz, sem mint edzettnek, kipróbálnak lenni, mégis, a kérdés nem spórolható meg. Egyáltalán, látod-e magadat Krisztus követőjeként úgy, mint egy katona, aki küzd, aki fegyelmezett és nem csak sodródik az élettel, hanem egyfajta önmegtartó, önfeladó életben van? És vajon mi által munkálja Isten ezt a kipróbáltságot? Ez a kérdés sem megkerülhető, lehet, ennek a fényében a szenvedés, küzdelmek is más fénybe kerülnek számodra. Egy katona számára nagyon fontos kérdés, hogy tudja, miért harcol? A Nagy Történet fényében nyerhet ez értelmet és igazán ennek fényében, ezért lehetünk hűségesek a mi Istenünkhöz.
2. Meg tudjuk-e különböztetni a Lélek világosságában, mi az a szóharc, amibe nem érdemes belemenni? Mi az, ami elől ki kell térni, és mikor kell Isten igazságát képviselni és vállalni? A szóharcok kérdése ma például a meggondolatlan közösségi oldalas kommentelés, vitatkozás vonatkozásában is érdekes, különösen keresztyén oldalakon fájdalmasok ezek a viták. Vizsgáljuk meg magunkat, nem voltunk-e mi magunk a szóharcok kezdeményezői, nem kell-e nekünk mindig igazunknak lenni, dominánsnak, okosnak, másokat nevelő hozzáállással generálni az ilyen helyzeteket...
3. Fontos lehet a távolságtartás és józanság – szélsőségektől és attól, ami nagyon trendi és népszerű. A józanság (amit még az első fejezetben ír az apostol) erre helyzetre nézve is meghatározó. Hogyan lehet Timóteus- és hogyan lehetünk mi szabadok attól, hogy mindig igazunk legyen egy vitában másokkal szemben az Isten előtt való megállás, igazság, hűség legyen a döntő? Úgy, hogy megmarad a józanságban.

Isten végezze ezt el bennünk, vezessen, legyen velünk a döntéseinkben, a helytállásunkban, hogy hűséggel futhassuk be az előttünk lévő pályát!